18-ter Jahrgang Nr. 117. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 8. Oktober 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden österr. W.
Halbjährig 4 Gulden österr. W.
Vierteljährig 2 Gulden österr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרייַמאָל.

redaction u. administration
befinden sich:
budapest,
hochstrasse nr. 1.
pränumerations-preis:
für oesterreich-ungarn
ganzjährig 8 gulden österr. w.
halbjährig 4 gulden österr. w.
vierteljährig 2 gulden österr. w.
für's ausland
ganzjährig 9 guld. — kr. ö. w.
halbjährig 4 guld. 50 kr. ö. w.
vierteljähr. 2 guld. 25 kr. ö. w.
pränumerationen
werden jeden tag entgegengenommen.
annoncen werden nach aufliegendem tarif berechnet.

אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 117. 1886.

Erscheint wöchentlich dreimal.

בודאפעסט, פייטאג ט׳ תשרי, התרמ״ו.

דער צאר — גיוסטעסקראנק!

דאס איז שוין דעם געגנראל קוילבארס אין בולגאריען, זיין אונערהארטעס פארגעהען געגען דיא רעגשטאטיגע רעגערונג איינעס לאנדעס, דאס קיינע רוסישע פראווינץ איז, זיין דוקטאטערישעס בענעהמען געגען דיא בעאמטען אונד ווידערענטראגער דיזעס לאנדעס, בעזאנדערס אבער זיין אפגעקונדיגעס בעשטרעבען, אים לאנדעס גע רעזיאלוציאן הערפארצורופען, האט צו איינער אונגעהייערלי כען פערמוטהונג אנלאסס גגעגעבען, דיא מאן בין געגעסען נאך גיכט איינשפרעכען וואנטע, אונד וועלכע דיא לאנדאער „טימעס" (ליעס: טיימס), דאס הערפארראגנדסטע בלאטט אין איראפא, אין אירער נעסטרייגען נומער צום ערסטען מאלע גערעדעטשרוסען דען מוטה גע פונדען האט.

עס איז נאטורלי טראגזאבע, דאס גענעראל קוילבארס דיינע איפטראגע, — נישט ווייא דיא רוסישען פערטרעטער אין אנדערען שטאאטען אם רוסישען מינעסטער דעס איסערן — זונדערן דירעקט אם רוסישען קאייזער ערזאלטען, זא דאס דיא לאנדלונגען דעס גענעראלס דיא דירעקט איז דען ווילען דעס צארען ווידערשפרוכען זולן. דייזע לאנדלונגען אבער צייגען אם איינעם צערריטטעטען גייסטעס אדער אגען ווייא עס איינפערזטאנדען מאן בעפרעמדעטען, דאס דער צאר, דער 180 מיללאגען מענשען בי׳ הערשט, אונד דעסען ווילען הייטע איך דיא ווערטפאלשיק לענקט מאן בעפרעכטען, דאס דייזער מאגן דען פערשטאנד פערלאָרען האט. דער קאדרעשפאנדענט דער „טימעס" אין פעטערסבורג טעלעגראפירט דיינע בלאטטע דאס דאס בענעהמען דעס צארען דיינע דראנדראפטען לייזען, דיא גאנצע דיפלאמאטיע, דיא פערטרעטער איסיאלרשעער שטאאטען אין פעטערסבורג, אויפס האכסטע בעאינרוהיגט, דער צאר איזט פערשלאפען, גאנץ שטארקע לאנג מיט זיך ווערבעס שפרעכען איז אונד אב. אינבעזעדט דאגן פלאטעלר אין דעפעטע אייסערליכע אדער בול גאריען אונד אין זאלכען מאמענטען שריעט ער פערזאנליך דיינע בעפעהלע אן גענעראל קוילבארס.

וואס ווירד דעס גענעראלבער אייראפא אין טערגעהען? דער גייסטעסקראנקע צאר מאגן איינע ווערט אין בראנד שטעקען, בוי ער איז שארפרוך געמאכט ווירד ..... דאך הייטע איז בלאס פאן איינער נאכריכט דיא דערדע, דיא זיך פעזטגעזעטזט גיכט בעיאהרהייטעט. נון עס איז מאגליך, דאס דער צאר גיכט גייסטעסקראנק איז, אדער ווען ער עס יא איז, דאס ער בארד צו זיך קאמען ווירד; נעוויס אבער איז, דאס דאס אין דען דעטעטען טאגען אם נאמען דעס פאיערס פאן בולגאריען גע שעהען איז, דען שטעמפעל דער גייסטעס שטארונג אן זיך טראגט.

דייזעפאלדס מאגען ווייר איינע באנגען אין דיא נאכסטע צוקונפט בלוקען.

דיא צושטאנדע אין בולגאריען.

דיא נייעסטע נוממער דעס אין זאפיא ערשיינענדען בלאטטעס, „נעזאוויסמא בולגאריא" (דאס אונאבהאנגיגע בולגאריען) גענגט געגען קוילבארס איינען „רעבעלל ען", ווערבער דיא בולגאריש נאציאן אונד ארמעע איפווענדען אונד מיט אנגלוטערען מטטעלען פיר זייגע צוועקקע געווינגען מאכטע." דאס בלאטט שרייבט ווייטע ארטיקעל מיט דען ווארטען: „מאן זאלל טע קוילבארס געבונדען איבער דיא גרענצע שיקקען."

דיא מאנצייא דער רעגערונגספרייגדלוכען פארטהייא אין זאפיא דאס אפלגענדע איפרוף אן דאס פאלק ערלאסען:

„ביידער! קוילבארס רייזט נאך דער פראווינץ, אם דאס פאלק צו בעזיעגען, זיך פאם פאטערלאנדע, פאן דייזער אונאבהאנגיגקייט אונד פאן דער בולגאריישען גשיכטע לאזוויגען. ער ווילל איינען איפשטאנד שטיפטען דאמיט רוסלאנד איינע איסרעדע האבע, אינזער לאנד צו בעזעצען, אבער איינע איינען, ווען אבר נישט וואללעט, דאס איערע נאכקאמען איך פערפלוכען, ציינגט דעם געוויס סענגראזען גענגראל, דאס איך דאס פאטערלאנד טהייערער אלס אלעס איזט. הייטע איך פאר אהם, ווייא פאר דער פעסט, פערגעס מעט נישט, דאס דיא איינען דער גאנצען צייט, ווי ווישען ווערט איך אזם געוויסעט זיין, וויי מיססען אזם דער אונאבהאנגיגקייט ווידרע צייגען, זאגסט ווידר אזוגער לאנד געפרנדערט ווערדע. פאן אונס זולבסט האנגט דיא פערטהייד ונגאב. נעמאנד קאן אזגא דיא בעזעטצונג אזוגערעס הערעס אויפדראנגען, אונד אבר, בולגאריש אפ צ ערע אונד זאלדאטען, דיא איבר עדסם אזלאנגסט אייער בריוט פיר דיא אזגאבהאנגיגקייט אזוגערעס פאטערלאנדעס פערגאססען האבט, צייגט איך אלס ווידרע אזהנע בולגאריאנס. אייבר ווערדט דעס רוסישען רובעל אונצ אנגלידזיין. קוילבארס ווידר אייר לאקען, בעלגען אונד בעשטעכען וואללען, ערגעבעט אייך גיסט בעוואפנט דיא עדרע בולגאריאנס, דאמיט אייערע נאמען פערעווינט ווערדען. דארעבע דיא עדרע דעס בול גאריישען הערזאגס ווערדען."

דיא אויפפאללע נעגען דען דיפלאמאטישען אנגעגען רוסלאנדס ווי צייאר ווערד הערפטיג, אבער אר פערדיענט דזעוגלבען ערדרך אונד פאללאיזיג. אן דען דאממאנדאנטען מאיאר פיל אוו רוסעטע פ ער אין שרייבען, אן וועלבעס ער דזעוגלבען אויפאדערט, דיא פערהאפטען פפיצערע פרייזולאסען, פלאו דערגעבע דזעוגע אויפפאדערונג אב, אונדעס ער דאריין פערוויע, דאס ער נור דען בעפעהלען דער רעגערונגשבפ צו גערארבען האבע. קולל בארס אזגט בעמעהט, דיא אפפיצערע אם יע דען פריי אזדער פפלוכט אבטרעטען צו מאכען, אזגעפרעגט אפפדערט ער איך דזעוגע דזעוגע בוי ערן איך, בעשווערדען גערען

דער צאר — גיוסטעסקראנק!

דאס איז שוין דעם געגנראל קוילבארס אין בולגאריען, זיין אונערהארטעס פארגעהען געגען דיא רעגשטאטיגע רעגערונג איינעס לאנדעס, דאס קיינע רוסישע פראווינץ איז, זיין דוקטאטערישעס בענעהמען געגען דיא בעאמטען אונד ווידרענטראגער דיזעס לאנדעס, בעזאנדערס אבער זיין אפגעקונדיגעס בעשטרעבען, אים לאנדעס גע רעזיאלוציאן הערפארצורופען, האט צו איינער אונגעהייערלי כען פערמוטהונג אנלאסס גגעגעבען, דיא מאן בין געגעסען נאך גיכט איינשפרעכען וואנטע, אונד וועלכע דיא לאנדאער „טימעס" (ליעס: טיימס), דאס הערפארראגנדסטע בלאטט אין איראפא. אין אירער נעסטרייגען נומער צום ערסטען מאלע גערעדעטשרוסען דען מוטה גע פונדען האט.

עס איז נאטורלי טראגזאבע, דאס געגנראל קוילבארס דיינע איפטראגע, — נישט ווייא דיא רוסישען פערטרעטער אין אנדערען שטאאטען אם רוסישען מינעסטער דעס איסערן — זונדערן דירעקט אם רוסישען קאייזער ערזאלטען, זא דאס דיא לאנדלונגען דעס גענגראלס דיא דירעקט איז דען ווילען דעס צארען ווידערשפרוכען זולן. דייזע לאנדלונגען אבער צייגען אם איינעם צערריטטעטען גייסטעס אדער אגען ווייא עס איינפערזטאנדען מאן בעפרעמדעטען, דאס דער צאר, דער 180 מיללאגען מענשען בי׳ הערשט, אונד דעסען ווילען הייטע איך דיא ווערטפאלשיק לענקט מאן בעפרעכטען, דאס דייזער מאגן דען פערשטאנד פערלאָרען האט. דער קאדרעשפאנדענט דער „טימעס" אין פעטערסבורג טעלעגראפירט דיינע בלאטטע דאס דאס בענעהמען דעס צארען דיינע דראנדראפטען לייזען, דיא גאנצע דיפלאמאטיע, דיא פערטרעטער איסיאלרשעער שטאאטען אין פעטערסבורג, אויפס האכסטע בעאינרוהיגט, דער צאר איז פערשלאפען, גאנץ שטארקע לאנג מיט זיך ווערבעס שפרעכען איז אונד אב. אינבעזעדט דאגן פלאטעלר אין דעפעטע אייסערליכע אדער בול גאריען אונד אין זאלכען מאמענטען שריעט ער פערזאנליך דיינע בעפעהלע אן גענגראל קוילבארס.

וואס ווירד דעס גענגראלבער אייראפא אין טערגעהען? דער גייסטעסקראנקע צאר מאגן איינע ווערט אין בראנד שטעקען, בוי ער איז שארפרוך געמאכט ווירד ..... דאך הייטע איז בלאס פאן איינער נאכריכט דיא דערדע, דיא זיך פעזטגעזעטזט גיכט בעיאהרהייטעט. נון עס איז מאגליך, דאס דער צאר גיכט גייסטעסקראנק איז, אדער ווען ער עס יא איז, דאס ער בארד צו זיך קאמען ווירד; נעוויס אבער איז, דאס דאס אין דען דעטעטען טאגען אם נאמען דעס פאיערס פאן בולגאריען גע שעהען איז, דען שטעמפעל דער גייסטעס שטארונג אן זיך טראגט.

דייזעפאלדס מאגען ווייר איינע באנגען אין דיא נאכסטע צוקונפט בלוקען.

דיא צושטאנדע אין בולגאריען.

דיא נייעסטע נוממער דעס אין זאפיא ערשיינענדען בלאטטעס, „נעזאוויסמא בולגאריא" (דאס אונאבהאנגיגע בולגאריען) גענגט געגען קוילבארס איינען „רעבעלל ען", ווערבער דיא בולגאריש נאציאן אונד ארמעע איפווענדען אונד מיט אנגלוטערען מטטעלען פיר זייגע צוועקקע געווינגען מאכטע." דאס בלאטט שרייבט ווייטע ארטיקעל מיט דען ווארטען: „מאן זאללטע קוילבארס געבונדען איבער דיא גרענצע שיקקען."

דיא מאנצייא דער רעגערונגספרייגדלוכען פארטהייא אין זאפיא דאס אפלגענדע איפרוף אן דאס פאלק ערלאסען:

„ביידער! קוילבארס רייזט נאך דער פראווינץ, אם דאס פאלק צו בעזיעגען, זיך פאם פאטערלאנדע, פאן דייזער אונאבהאנגיגקייט אונד פאן דער בולגאריישען גשיכטע לאזוויגען. ער ווילל איינען איפשטאנד שטיפטען דאמיט רוסלאנד איינע איסרעדע האבע, אינזער לאנד צו בעזעצען, אבער איינע איינען, ווען אבר נישט וואללעט, דאס איערע נאכקאמען איך פערפלוכען. ציינגט דעם געוויס סענגראזען גענגראל, דאס איך דאס פאטערלאנד טהייערער אלס אלעס איזט. הייטע איך פאר אהם, ווייא פאר דער פעסט, פערגעס מעט נישט, דאס דיא איינען דער גאנצען צייט, ווי ווישען ווערט איך אזם געוויסעט זיין, ווי מיססען אזם דער אונאבהאנגיגקייט ווידרע צייגען, זאגסט ווידר אזוגער לאנד געפרנדערט ווערדע. פאן אונס זולבסט האנגט דיא פערטהייד ונגאב. נעמאנד קאן אזגא דיא בעזעטצונג אזוגערעס הערעס אויפדראנגען, אונד אבר, בולגאריש אפ צ ערע אונד זאלדאטען, דיא איבר עדסם אזלאנגסט אייער בריוט פיר דיא אזגאבהאנגיגקייט אזוגערעס פאטערלאנדעס פערגאססען האבט, צייגט איך אלס ווידרע אזהנע בולגאריאנס. אייבר ווערדט דעס רוסישען רובעל אונצ אנגלידזיין. קוילבארס ווידר אייר לאקען, בעלגען אונד בעשטעכען וואללען, ערגעבעט אייך גיסט בעוואפנט דיא עדרע בולגאריאנס, דאמיט אייערע נאמען פערעווינט ווערדען. דארעבע דיא עדרע דעס בול גאריישען הערזאגס ווערדען."

דיא אויפפאללע נעגען דען דיפלאמאטישען אנגעגען רוסלאנדס ווי צייאר ווערד הערפטיג, אבער אר פערדיענט דזעוגלבען ערדרך אונד פאללאיזיג. אן דען דאממאנדאנטען מאיאר פיל אוו רוסעטע פ ער אין שרייבען, אן וועלבעס ער דזעוגלבען אויפאדערט, דיא פערהאפטען פפיצערע פרייזולאסען, פלאו דערגעבע דזעוגע אויפפאדערונג אב, אונדעס ער דאריין פערוויע, דאס ער נור דען בעפעהלען דער רעגערונגשבפ צו גערארבען האבע. קולל בארס אזגט בעמעהט, דיא אפפיצערע אם יע דען פריי אזדער פפלוכט אבטרעטען צו מאכען, אזגעפרעגט אפפדערט ער איך דזעוגע דזעוגע בוי ערן איך, בעשווערדען גערען

לאנדווירטשאפטס.

מאשינען

דאמפף- אונד גאַעלדרעשנאַ-
ניטשינען, דרייטער — טרייבס —
האַקסלער — קוקורוטצרעבלער
— שראָטמאַשינען, מיחלען,
פּפלינג, ווינפּרעסען, גראָ-
אונד געטרייד מאַהמאַשינען זאַוויא אַלע
נאַטשונגען רעקוויזיטען פיר דיא לאַנד-
ווירטשאַפט.

פּייר-פּעסטע מאַסען אין בילליג-
סטער אונד בעסטער קוואַלישאַט בייא

Emil Müller,

Budapest, V., Waitznerringstrasse 76.

צאַהנע

איזט געבוסס ווערדען נאָך דער בעסטען אמער-
קאַנישען מעטהאָדע פּרעפּערירטע, פּרייזע בילליגסט.

אויך אויף ראַטען.

J. BARNA, Budapest, Waitznergasse 24.

כשר זעלטזאַמע ענגלישע ווערדען אין דער בעסטען
בעהערע מיט אנציעהונג, דאס איך דיא בעס-
טען נאַטשונגען זעלבייאַרען, נאַמלעך: ווירסטע,
שינקען, צונגען אונד פּרעמע מאַראַנד אין בעסטער
קוואַלישאַט צו דען בילליגסטען אָריגינאַל פּאַבריקס-
פּרייזען בערעכנע. — פּראָווינצאַייפּטראַגע ווערדען
פּראָמפּט אויסגעפיהרט. אכטונגספאָלל

F. NEUMANN, Budapest, Andrássystrasse Nr. 35.

אתרוגים, לולבים, הדסים

ען גראָס עט ען דעטאַיל ווערעקט אויס פּאַרט נו׳ 3 א
30 קר., נו׳ 2 א 80 קר., נו׳ 1 א 50 בי 2 פּל. מיבחרים
פּאַן 3—6—8 פּל. ווערעד פּערקייפּער ערהאַלטען דאַ-
באַט אָריגינאַלקוסטען ווערדקוליט אינקייפּסרייז גע-
נוס פּראַוויזאַן בעזאָרגט. בייא פּרייהצייטיגער בעשטעל-
לונג קאַנן ערדער בעסטענס בעפּרירגט ווערדען.
אם פּעלאַסלוכסטען ב ש ר מיט גאַראַנטיע צו
האבען אין דער ספרים-האַנדלונג

STERNBERG und COMP.

Budapest, Rombachgasse 16, Ecke Königsgasse.

שוהאָבערטהיילן פּאַבריק

Johann Albrecht,

Budapest, Andrássystrasse 48, Oktogonplatz.

פּאַבריקאַציאָן פּאַן שוהאָבערטהיילן אַלער פּאַרטען,
אין דען נייעסטען פאָרמען אונד דער שאָנסטען אויספיה-
רונג. לאַנגער זאַמטליכער

שוהמאַכערצייטונג אַרטיקעל.

שטרעבנג פּאַלידע בעדינגונגען. פּראָווינצאַייפּטראַגע ווערדען
פּער נאַכנאַהמע פּראָמפּט עפּעדירט.

Emission der Basilika (Dombau) Lose.

PROSPECT.

Mit allerhöchster Genehmigung Seiner Kaiserlichen und Apostolisch Königlichen Majestät wurden durch den **kön. ungarischen Minister für Cultus und Unterricht**

800.000 Stück Prämien-Obligationen

zu je fl. 5.— Nominale, (8000 Serien mit je 100 Nummern) herausgegeben.

Diese Anleihe wird binnen 50 Jahren im Wege der Verlosung planmässig getilgt.

Die Ziehungen bestehen aus **Tilgungs- und Gewinnst-Ziehungen** und finden während der erwähnten Amortisationsdauer ausser den Tilgungs-Ziehungen 102 Gewinnst-Ziehungen statt, in welchen nebst vielen Nebentreffern **Haupttreffer im Betrage von 200,000 fl., 120,000 fl., 100,000 fl., 75,000 fl., 60,000 fl., 50,000 fl., 20,000 fl., 15,000 fl., 10,000 fl.** gehoben werden.

Die erste Ziehung erfolgt am 1. November 1886 und enthält einen

Haupttreffer von 120.000 fl.,

einen Treffer zu 5000 fl., drei zu 1000 fl., 4 zu 500 fl., 20 zu 100 fl., 50 zu 50 fl., 62 zu 25 fl.

Jedes Los besteht aus zwei Theilen, und zwar:

1. aus der Obligation selbst, und
2. aus dem Prämien-Coupon.

Wird ein Los in der Tilgungs-Ziehung gehoben, so erhält der Besitzer **den Tilgungs-Betrag von mindestens sechs bis zehn Gulden ö. W.** gegen die Obligation ausgefolgt, während der Prämien-Coupon zurückgestellt wird und **bei den weiteren Gewinnst-Ziehungen mitspielt.** Entfällt hingegen auf ein Los in der Gewinnst-Ziehung ein Treffer, so wird derselbe gegen Einlieferung des Prämien-Coupons bezahlt, während die Obligation selbst dem Besitzer bleibt, bis dieselbe in einer Tilgungs-Ziehung mit dem Minimal-Betrag von sechs bis zehn Gulden gehoben und ausgezahlt wird.

Jedes Los muss also mindestens mit 6 bis 10 Gulden rückgezahlt werden und enthält in dem Prämien-Coupon ausserdem eine Promesse, mit welcher das Spielrecht für die Gewinnst-Ziehungen eingeräumt wird.

Die Treffer dieser Anleihe **unterliegen keiner Gewinnststeuer** und wird bei Auszahlung derselben nur die $6\frac{1}{10}$% betragende Gebühr eingehoben.

Die Tilgungs-, sowie Gewinnst-Summen werden zwei Monate nach erfolgter Ziehung durch die **königl. ung. Staats-Central-Cassa** ausbezahlt.

Zur Sicherstellung dieser Anleihe dient der bei der **königl. ung. Staats-Central-Cassa deponirte** und **daselbst verwaltete,** laut Verlosungs-Plan lediglich zur Deckung der Schuldscheine und Gewinnste erforderliche **Tilgungsfond,** ferner ein Reservefond von **100,000 fl.,** endlich **ein vom Cultus-Ministerium zurückgehaltener Betrag von 500,000 fl.,** welcher bis zur gänzlichen Tilgung der Schuldscheine und Gewinnste als Reservefond abgesondert verwaltet wird.

Die Basilika- (Dombau-) Lose sind in den amtlichen Coursblättern der Budapester- und Wiener Börse notirt.

Diese Lose werden nunmehr in den Verkehr gebracht und Anmeldungen auf dieselben

am 12. Oktober d. J.

unter den nachstehenden Bedingungen entgegengenommen:

Der Preis der Lose beträgt **fl. 8.50 ö. W. per Stück.**

Für jedes angemeldete Los ist eine Caution von **2 fl. in Baarem oder in Effecten** zum Tagescourse zu erlegen, welche bei Bezug der auf die Anmeldung entfallenden Stücke eingerechnet, beziehungsweise rückerfolgt wird.

Die Zutheilung an die einzelnen Anmeldestellen bleibt den unterzeichneten Banken vorbehalten und ist jede Anmeldestelle ermächtigt, die ihr zugewiesenen Stücke auf die bei ihr vorgekommenen Zeichnungen nach ihrem Ermessen zu vertheilen.

Die entfallenden Lose sind **vom 20. bis 27. October d. J.** gegen Erlag des Kaufpreises bei der Anmeldungsstelle zu beziehen.

Anmeldungen nehmen entgegen:

In **Budapest:** die *Ungarische Escompte- und Wechslerbank,* Dorotheagasse, Wurmhof.
„ *Pester Ungarische Commercialbank,* Dorotheagasse 1,
„ *Ungarische Landerbank-Actiengesellschaft,* Palatingasse 4.
In **Wien:** „ *Union-Bank,*
„ *Wechselstube der Union-Bank,* I., Graben 13.
In **Agram:** die Kroatische Escompte-Bank, die Wechselstube der Kroatischen Commercial-Bank.
In **Arad:** die Arader Handels- und Gewerbe-Bank.
„ **Bielitz:** die Bielitz-Bialaer Handels- u. Gewerbe-Bank.
„ **Bozen:** die Herren E. Schwarz' Söhne.
„ **Brody:** die Herren Nathansohn & Kallir.
„ **Brünn:** die Mährische Escompte-Bank, das Bank- u. Grosshandlungshaus L. Herber, Herr Laur. Herber jun..
In **Czernovitz:** die Bukowinaer Boden-Credit-Anstalt.
„ **Debreczin:** die Debrecziner Gewerbe- u. Handelsbank.
„ **Fiume:** Herr Leopoldo Windspach, die Herren Franco Corossacz & Figlio.
In **Fünfkirchen:** Herr J. Schapringer.
„ **Gran:** die Graner Sparkassa.
„ **Graz:** die Steiermärkische Escompte-Bank, Herr A. Neuhold.
In **Gross-Kanizsa:** die Handels- und Gewerbebank.
„ **Gross-Wardein:** die Biharer Comitats-Sparcassa
„ **Innsbruck:** Herr M. Loewe, die Herren Payr & Sonvico.
„ **Kaschau:** die Kaschauer Handelsbank-Actiengesellschaft.
„ **Klagenfurt:** Herr J. M. Rothauer.
„ **Klausenburg:** Herr Carl Hutflesz.
„ **Krakau:** Herr Albert Mendelsburg.
„ **Kronstadt:** die Erste Siebenbürgische Bank.
In **Laibach:** Herr L. C. Luckmann, Herr J. C. Mayer.
„ **Lemberg:** die K. k. pr. Galizische Actien-Hypotheken-Bank, die Landesbank des Königreiches Galizien, Herr August Schellenberg.
In **Linz:** die Bank für Oberösterreich und Salzburg, Herr Franz Poche.
„ **Neusatz:** Herr Josef Kleintsek.
„ **Neutra:** die Neutraer Commercial-Credit-Anstalt.
„ **Neusohl:** Die Neusohler Sparcassa.
„ **Oedenburg:** die Actiengesellschaft der Oedenburger Bau- und Boden-Creditbank.
In **Olmütz:** Herr W. C. Hirsch.
„ **Prag:** die Böhmische Escompte-Bank, die Böhmische Union-Bank, die Zivnostenska Banka pro Cechy a Moravu.
In **Pressburg:** die Pressburger Commercial-Bank-Actiengesellschaft, Herr Theodor Edl.
„ **Raab:** die Raaber allgemeine Creditbank, die Herren Anton Jerfy & Sohn.
„ **Salzburg:** Herr Carl Spängler, Herr Carl Steininger.
„ **Szegedin:** die Szegediner Handels- und Gewerbebank.
In **Temesvar:** die Temeser Sparcassa.
„ **Triest:** die Filiale der Union-Bank.

☞ Ausserdem werden Anmeldungen bei den grösseren Wechselstuben in Budapest und Wien und bei den meisten Geldinstituten und Wechslerhäusern der österr.-ung. Monarchie entgegengenommen.

Formulare für die Anmeldungserklärungen stehen bei den einzelnen Anmeldungsstellen zur Verfügung.

Budapest.
Wien. im October 1886.

Ungarische Escompte- & Wechsler-Bank. Union-Bank in Wien. **Pester ungarische Commercial-Bank.**

נאנט. דיזער פאדערטע הערבערט טראטצדעם ניכט צום דיזער, זאנדערן ווישטאטטעט דיא אנציינג ביא דער מיליטאר־בעראדונג. אונד דאס פאסיערסדערגעגנדבט פעראדרילטע דער־בערט וועגען דידערזעטצבריכט אונד בעשטפעזונג געגען איינע דאהנדע שארטע צוי ד ע ג ר א־ד י ר ו נ ג. דער אבגעאדרנעטע בעלא ק אמ־י אט ח י אינטע־פעדרטע הידראבער אים דיבסטאגנ, וא ער זאגטע, דאסס דיעיעניגען, ווערבע פיר בריסטען אונד געגען הערבערט פאר־טהיא געהמען, דיא הונדערפטשטע פערדיענען. דא־דיז פון ערזעלבע לאמאטה פאן צאהלריבכען זייטען הערייספאדערונגען צום דעלל, דא מאן אנגאהם, דאסס ער דאס אפפיציערס עדרעגגעריכט בעדייזעטע, קאמאטה האטטע אללע דיזללע גאנזן איינפאך צוריקזוייזען ראנגען, דא אין אב־געארדנעטער פיר דאס, וואס ער אים פאללא־מעגטע שפריכט, גיעמאנדעם — איך גיכט דעם גערכטע — דעבגעשאפט שולדיג איזט. קאמאטה איזט אבער צו פיעל עדרעגמאן, אדם דאסס ער פאן דיזעזם שטצע געבדריך מאכטן וואללטע. ער עדקלארטע אים גענעגטהייל. דאסס ער זיך שדאגען וואללע. דא אבער קאמאטה זיך דאך גיכט מיט אללען הערייספאדרדערנדען איינ איינמאל שלאגען קאנגטע, איינגטען זיך דיזעזע, דאסס דער אבגע־אדרגעטע אין ערסטער ריכטע מיט לייטאגט בריס־טען צום דעלל געהען זאלל. אדס פון וואפפן וואדדע דער וואבעל געוואהלט. אלס בערגינגנג וואדדע פעסטגעקעטצט: קאמפפבזיצוראונ־פאהיגקייט. געסטערן אים 10 אוהר מאר־גענס פאנד דיזעזם דעלל אין בודאפעסט שטאטט אונד דאסזעלבע דערטע קיים איינע מיגטע: דענן שאן בים ערסטען גאנגע ערהיעלט לייטאגט בריסטען איינע פאם קאפפע אב־וואדטם בזיצר היפטע ריי־כענדע צעמליך גפאהרליכע פערוואנדונג: דאס שטרגבין, דיא דעכטע וואגגע, דאס קינן, דער בריסטאדאם אונד דער ריקקען בריסטעם ווגד שייער פערלעטצט. אבגעארדנעטער קאמיאטהי בליעב פאללקאמטען אונפערלעטצט.

* (דאס בעסטע דעלל.) אין בריסטעל עדהעלט דיזעזע טאגע אין גייסטליכער פאן איינעם יינגען אבגעארדנעטען, מיט דעם ער אין איינען וואדשטייט גערעטהען וואר. איינע שרייפטליכע פאדערונג פון דער גיכטבריכע ווגדעטע דעם אבגעארדנעטען פאלגענדען בריעפ: „דיא רעלגיאן פערבעטעט עס מיר, מיך צו שדאגען, וועסהאלב איך אידדע הערייס־פאדערונג צו איינעם דעלל גיכט אנגעטהען דאנן, אם 1טען, ערסט אם 24טען אלטאבער איינגעזטיקטען, וא לויטעט אין בעפעהל דעם האללאדישען קריעגס־מיניסטערס.

* (ח פ פ ד.) וא מאן אינס אים בארלאשא־דיארמאט מיטטהיילט, דעלל דאזעלבסט הרב תמאן דשם אן ב׳ שד עש״ת איינען עבעזוא טעפפגיריאנגדען אדם ערדאבעגען הספר אי״ת דיא אין דען לעטצטען 2 יאהרען פערשטארבענען גאנזם פאן שארא־פאמאק, פאהש, בודאפעסט אונד אינגיאר. דאס נאטטעסדיין יואר גערדאנגט פאהרה. פיעלע דער אנזיעגדען ווייטען לויט, אלס דיינע עהרהיהרען, ערבסטס שלובצענד, דען אונערזעצטבכען פערלוסט שלדרעטט, דען דאס יודענטהום אן דיזען מאנגערן עדלשטען! דאס. הערה כאנאר שטריים טריא דאנן אין ערשיטטערנדען מאנגן אין אל מדא רחמים פאר, וואריף דיא טרוריפיער צו ענדע וואר.

* (דער שאטין דעס כאיזערס פאן אנאם), דען דיא פראנצאזישען טרופפען וואהרענד אידדעם פערדרצוגעס אין בינא בעקאנגט־ליך ערבייטשטען, איזט פארגעסטערן איבער מאר־סעלל אין פאריז אנגעלאנגט. דער שאטין בע־ششעהט אים 192 קיסטען זולבערגעראטהע אונד 14 קיסטען גאלדגעראטהע, 2300 מענשענלעבען אונד 5400 פערוואונדעטע. — וא״פעל האט נאמליך דער פראנצאזישע פעלדצוג אין בינא געקאסטעט — וואהל יעדטה איזט?

* (דיא כאלערא) פערלאסט אללמא־ליג דיא אינגאריש הייششטאדט, דער באזע נאסט ווייכט טאגליך אים איינע שרישטע ווייטער צור קרי. דער פערטעהר אין בודאפעסט געششאל־טעט זיך ווידער וא לעבהאפט וויא פיהער אונד דיא צאהל דער הויר אנראנגגיגען פרעמדען וואכסט פאן טאג צו טאג. פאן אפרגעסטערן מיט־טאגס בין געסטערן מיטטאגס זינד בים הייפ־ششאדטיشען פזוקאטע 15 ערקראנקונגען אונד 7 טאדעפאללדע צור אמטליכען מעלדונג געלאנגט. ווייט 12 סטעטבבער בין געסטערן מיטטאגס זינד אדיא אינסגאנ..מטט אן דער כאלערא ערקראנקט 629 אונד גישششאדבען 213 פערזאנען. (ווערה גי־עסטעס) — אין סענגדרין אין לוידער איינע ششטיגע צונאהמע דער כאלערא צו פער־צייכנען. דאדט זינד פאן דיזעמטאג בין מיטטוואך מיטטאגס 20 פערזאנען ערקראנקט אונד 9 גע־ششאדבען. פאן פארגעסטערן בין געסטערן מיט־טאגס זינד 38 פערזאנען ערקראנקט אונד 13 גע־ششאדבען.

דא זיא ערזאך וואהרשיינליך בעאבזיכטיגען, פאר דער ווערדט איינגען בעזוייז אידדעם מיטהעם אבצי־לעגען, זא לאסטען וא אים בריעף אן איינען אדט געהען. וא עכען דיא כאלערא אם מיטטאג וויישטע. דאדט וואדלען ווייד דיא עפדרטעטע קראנקען פפדדי־גען בין איינער פאן אנס שטרבבט. דער אבבעד־לעבענדע האט דאנן דיא גענעטהונג, דיא פפלבטען דער עדדע עדפדרדט אונד איינען גלאנ־צענדען בעוויז זינעם מיטהעם געלעפפדט צו האבען. — דער נעגנער לעם ניכט ווידער פאן דזר האדען.

* (דער מלייגסטע שטאאט איראפפאס) איזט דיא רעפפבליק מארעסגעט צווישען דער בעדגישען פאב־ריקסשטאדט ווידדיעה אונד דער פריס־שען שטאדט אאכען. דער דעפבלוקאנישע שטאאט מארעסגעט איזט ווכם קיארראס־קולאמע־טער גראם אונד עגטהאלט דריבע צוינגקריבען. אים יאהדע 1815 וואר איינע געמישטע קאממיסאן דאמיט בעשאפטיגט. דיא גרענצען פריסגעס אונד דער גיעדדלאנדע פעכטצשטططלען. יעדע דער בידען מאכטע וואללטע דיא צוינקריבען, אדער איינע עגטי־שפדבעגדע עגششאדדיגנג. מאן אדגגטע זיך דאדהין, דאס ششיקק לאנד גדיטראל אונד אינבהאנגנ צו לאסטען. דדיטע צאהלט דדיזעדר ششאאט, אין ווידכעם פריסגען אונד בעדגען ע איינען קאמ־מיסאר האט, אבטششددדדט דדדיזעד. דער שפטצע דעם ششאאטעס ششططم דער בדדגדדסטער, דער זיך דזגע צעהן בדדזטצער וואהלט אונד דער אונבעششאנטע גבבעטצער אדזט. דער גאנצע ششאאט פדדאסאאבט אהדלדד פדד דדדגע פדאנכס, ددددر אדددششدددددد

פיר דיא אינגאר־שען בידער אין ירושלים האבען געשפענדעט:

דיא הויזגע אשטראכסענגעטינדע	130 גולד.
פריא החל קלייד, הויער	100 „
שפענדען אין דער הויז, אשה, סיגאנגע	35 „
צוזאמען	265 „

דיא געלדער זינד דורך הערן סימאן לאפּלער, דען פערדענסטאלען סעקרעטאר דער הויזגען אשטראכסענגעטינדע אחדעם בעשטימענסאכע צוגעהערט וואָרדען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (מאיסטאט דער קאנינג) קאמען דיא פערשיעדענען איינגעלפּעגע פעטיציאנען צור פערהאנדלונג. דיזער געגענשטאנד דרעפּט צו אייער דבאטטע איבער דיא יאנסקי־אפּאר אנלאסס געבען.

* (קאנינגין כריסטינע פון שפאניען) האט דיא פון קרייגסרעכיכטע צום טאדע פערארטהיילטען 7 אריהעבער דעם יינגסטען מיליטאר־פּשטאנדעס אין מאדריד בעגאדיגט. דיא טאדעסשטראפּע וואָרדע אין לעבענסלאנגליכע געפאנגנשאפט פערוואנדעלט. דיא קאנינגין האט זיך מיט דיזעם אכט דער מילדע אינד גנאדע דיא הערען אלדער אריהר אנטעראטאנען עראכטט אין אללען שראסען וואָרדע דיזעם נאכריכט מיט דען בעגיסטערטען רופען: „עס לעבע דיא קאנינגין! עס לעבע אדפאנזא דער דריטצעהנטע!“ בעזיבעלט. דער קריעגסמיניסטער אינד דער מאריינע־מיניסטער אין דער אבגעדאנקט. דיא דיא געגענדאנגען זינד.

* (איין אויפּרוהר צוד ערמאר־דונג דער יודען) איט ווערד אין גאליציען ערשיענען. הערבער וואָרד אים לעטבערג בעריכטעט: פון איינער איינער — בוהער אינגעטרעקטען — „ווענפּיגדיכען זיטע איט מוזין פון אר. אש השנה אן דיא בייערגעמיינ. דען דער אימגעבונג פון צ יעשאנאָ ווי איינע „אייפּפאָרדערונג“ (פאלניש „ווייוואנע“) „אים נאמען זה. מאעסטאט דעם קאיזערס.“ מיט דער אינטערשריפט דעם בעצירקסהויפּטמאנעס דער בעצירקסשטארט צישאנאי אינד מיט דעם אמטס־זיגעל, פערזענדעט וואָרדען. דיזעגע אייפּפאָרדערונג, וועלכע פערהאנגנספאללע פאלגען האטטע נאך זיך צישען קאנגען, האטטע פאלגענדען וואָרטליט:

„אים נאמען זה. מאיעסטאט דעם קאיזערס וויד דיא געמיינדע אייפּפאָרדערט פאבכריישונגען פיר דען אבענד „דעם 29־טען סעפּטעמבער 1886 צו טרעפּפען, אים „ווענגסטענס הונדערט יונגע אונד „טיכטיגע בייערן, פערזעהען „מיט זעגנען אונד האקען, נאך „צישאנאי צו ענטגעגען, אום דיא יודען „צו מארדען אונד צו פּלינדערן. „דא אן דיזעם אבענד אים אנלאסס דעם יידישען „גיען יאהרעם זאמטטריכע וויסען אין דער סינא־„גאגע פערזאממעלט זינד. דיא נידערע־„מעטצלונג דער יודען איזט „ווארהאפט פאם לאנדטאגע אין „דעמבערג, אלס אויך פאם רייכס־„ראטהע אין ווען בעשלאסען „אונד פאן זה. מאיעסטאט דעם „קאיזער סאנקציאנירט וואָר־„דען.

פאן דער בעצירקסהויפּטמאנגנ־שאפט

צישאנאי, אים סעפּטעבער 1886.

בעצירקסהויפּטמאנן צישקאס.“

(פאלנש אמטסזעגעל.)

וויא שאן זא נעלע מאלע, וואָרדען דיא יודען אויך דיעסמאל דורך אין וואנדער פאם פערדרעבען גערעטטעט. דער אדסרייבער פאן לובליגער, אין רעכטשאפענער בייער, דעם דיא „אייפּפאָרדערונג“ דענן דאך ניכט גאנץ ריכטיג פארקאם. דא ער דעם אללגעדעבטען מאגארבען אינגען זא גרייואמען בעפּעהל ניכט צומיטהען קאנגען, מאכטע דען דארטיגען גייסט־ליכען דאריך אייפּפערקואמס. דיזער, אין עדרער פּרעסטער דער מענשענליעבע, אייללט וואָרט נאך צישאנאי אים בעצירקסהויפּטמאנן, דער אי־בער דאס שריפּטשריך זך ניכט ווענג וואונדערטע, דא דיינע נאמענסאונטערשריפּט אינד דאס אמטס־זיגעל אין פאללקאמען געלונגענגע וויזע נאכ־געאהמט וואָרען. דער בעצירקסהויפּטמאנן הערר רודאלף צישקא לעם וואָרט אללע נעמיינדען אמטליך פערשאנדיגען, דאמס אללעם אין דער „אייפּפאָרדערונגי“ עגטהאלטענע עראלגען אינד געפאלשט וואָ, אויך לעם דער בעצירקסהויפּטמאן וואָרט דיא שטרענגסטע אינטערזוכונג אין דיזעגע אנגעלעגענהיט איגלייטען אינד דער שרייבער דער „אייפּפאָרדערונגי“ ווארדע געפּגרען. עס איזט דאס דער 15 יאהרע אלטע זאהן איינעס פּלישהיריס אין צישאנאי. דער בורשע, דער גאנגען אינגע בולדעט אזט אינד בראם אים שרייבען אינגע פערטגריפּ בעזיטצט. לעגטע וואָרט אין גע־שטאנדנס אב. אויף דיא פראגע, ווער אהם דען אייפּרוף דיקטיריט האבע, אנטוואָרטעטע ער ערזאך מיט דען וואָרטען: „אין הערר, דען איך גיכט קענגע.“ דער בורשע בעפּגרעט זיך אין דאס אינד דיא זשענדארמעריע אזט בעאייפּטראגט, נאך דעם טהאטער צו פאָרשען.

* (שטאטיסטישעס אויס יערזאלעס) דיא הייזגע שטאדט וואָר אים יאהרע 1851 פון 23,324 מענשען בעוואָהנט; הייר פון וואָרען 12,556 מאהאמעדאנער, 7483 קריסטען אינד 3580 יודען. נאך דער נייעסטען שטאטיסטישען צוזאמענשטעללונג צאהלט עזוזאהרעם געגענוואָרטיג 35,000 אייוואָהנער אינד צוואר 20,000 יודען, 5600 מאהאמעדאנער (דיזעגע האבען אלזא שטארק אבגענאמען) אינד 9400 קריסטען.

* (יידישע ריבטער אין אונגארן) איינער אינזערער נ. דעזער מאכט אינס דאריך אייפּמערקואם, דאס אין פּעטראשענען אין יידע נאמענס דעאפּאדד אלדמאגן, אים ריכטער פינגערט. ווייל זינד פיר דיזעגע נאכריכט דעכט דאנכבאר אינד פערגעגע־טען זיא מיט דער גייוויסס עבענפאללס אינטע־רעסאנטען נאכריכט. דאס אין באדטאפּוואָר, יערבעם צום וואהרבעגרקע וויקטאר אישטאצי גערהארט, עבענפאללס אין יידע שערריבטער, הערר יאזעף מאיער, אמטירט, דער זיך דורך זיין אויסבטיגעם אינד גערעכטעם פאהרגעהען דיא לעבע אינד אב־טונג דער גזאמטמטען בעפאלקערונג ערוואָר־בען האט.

* (נאכוועהען דער יאנקי־אפּאר.) דיא בעפּאדערונג דעם גענעראלס יאנקי אינד דיא פּענוואָיזונג דעם לאנדעס קאממאנדירענדען ערעלס הייס־דוולאי האט אין פּגיפּסריכען. עבענזא וויא אין נאנין אונ־נאר, גראסע אייפּרענונג הערפאָרגערופען. דאדד האט זיך ערזאך אין נאכשפּיעל צו דעזער אפּפאר ערגאיגנגע, פון אייללעם וויד ערבט הויטע פערגע־טען. וויד עס גערארע געפּטערן אין בריטיגעם עגדע נאהם. דער אין פּגיפּסריכען שטאצאנדיטע דיטנאנט כריסטען נאהם דיינעריעיט פאר־טריא פיר אנסקי. דער קאמטאפּס־וויצע־נאמטר אינד רעזעריוו־אפּפיציער הערבערט. דער דיעזע אייסערונג הארטע, בעטופּפטע דען לייט־„אייפּפאָרדערונג“ וואָרדע געפּגרען. עס איזט דאס דער 15 יאהרע אלטע זאהן איינעס פּלישהיריס אין צישאנאי. דער בורשע, דער גאנגען אינגע בולדעט אזט אינד בראם אים שרייבען אינגע פערטגריפּ בעזיטצט. לעגטע וואָרט אין גע־שטאנדנס אב. אויף דיא פראגע, ווער אהם דען אייפּרוף דיקטיריט האבע, אנטוואָרטעטע ער ערזאך מיט דען וואָרטען: „אין הערר, דען איך גיכט קענגע.“ דער בורשע בעפּגרעט זיך אין דאס אינד דיא זשענדארמעריע אזט בעאייפּטראגט, נאך דעם טהאטער צו פאָרשען.

* (שטאטיסטישעס אויס יערזאלעס) דיא הייזגע שטאדט וואָר אים יאהרע 1851 פון 23,324 מענשען בעוואָהנט; הייר פון וואָרען 12,556 מאהאמעדאנער, 7483 קריסטען אינד 3580 יודען. נאך דער נייעסטען שטאטיסטישען צוזאמענשטעללונג צאהלט עזוזאהרעם געגענוואָרטיג 35,000 אייוואָהנער אינד צוואר 20,000 יודען, 5600 מאהאמעדאנער (דיזעגע האבען אלזא שטארק אבגענאמען) אינד 9400 קריסטען.

* (יידישע ריבטער אין אונגארן) איינער אינזערער נ. דעזער מאכט אינס דאריך אייפּמערקואם, דאס אין פּעטראשענען יאהרע נאמענס דעאפּאדד אלדמאגן, אים ריכטער פינגערט. וויל זינד פיר דיזעגע נאכריכט דעכט דאנכבאר אינד פערגעגע־טען זיא מיט דער גייוויסס עבענפאללס אינטע־רעסאנטען נאכריכט. דאס אין באדטאפּוואָר, יערבעם צום וואהרבעגרקע וויקטאר אישטאצי גערהארט, עבענפאללס אין יידע שערריבטער, הערר יאזעף מאיער, אמטירט, דער זיך דורך זיין אויסבטיגעם אינד גערעכטעם פאהרגעהען דיא לעבע אינד אב־טונג דער גזאמטמטען בעפאלקערונג ערוואָר־בען האט.

* (נאכוועהען דער יאנקי־אפּאר.) דיא בעפּאדערונג דעם גענעראלס יאנקי אינד דיא פּענוואָיזונג דעם לאנדעס קאממאנדירענדען ערעלס הייס־דוולאי האט אין פּגיפּסריכען. עבענזא וויא אין נאנין אונ־נאר, גראסע אייפּרענונג הערפאָרגערופען. דאדד האט זיך ערזאך אין נאכשפּיעל צו דעזער אפּפאר ערגאיגנגע, פון אייללעם וויד ערבט הויטע פערגע־טען. וויד עס גערארע געפּטערן אין בריטיגעם עגדע נאהם. דער אין פּגיפּסריכען שטאצאנדיטע דיטנאנט כריסטען נאהם דיינעריעיט פאר־טריא פיר אנסקי. דער קאמטאפּס־וויצע־נאמטר אינד רעזעריוו־אפּפיציער הערבערט. דער דיעזע אייסערונג הארטע, בעטופּפטע דען לייט־אלזא דע וואוסה דער מענשען, גלייכואם אים בינדע מיט דעם פּרכטבארסטען עלעמענט — ווערך אין בילד דעם עגטשטעענס אינד גייוויגנס!“ פּיעדע פּראנצאָזען פערבראנ־טען וואָרענד דער פלינדערונג, ווייל דיא זיך אים דען בעגגנענדען שראפּפען ניכט הערוויפּפינדען קאנגען. נא־אלזאן ערבכם מוסטע דיא שארט פּעללאפּפען אינד קאנגטע זיך נור נאך מיט נאפּפער מיתע אינד נעפאהר דורך דיא בעגגנענדען נאלקען אייגען וויגע באהנען. עדטע נאכדעם זיך דער בראנד עטוואס נעלעגט האטטע, קעהרטע ער נאך דעם קרעמל, דעם פּאלאטס דער אלטען צארען, צוריק, פּאטס אללע דיא הערלילכען פּאלאטטע, דיא ייטגען קירכען מיט אירען נאלדבלישצענדען טהירמען, דיא קאָטס־בארען אמסלוגנגען אנקען אין אשע; נור אין קלייגער דעטס דער שארט בליעב שטעהען. דער פּירטטערליכע בראנד וואהרטע בין צום 21; דאנן עדטס פּרלאָש ער נאך אינד נאך, ווייל עס אן שטאפּפ פערלעטע. פּיעצעדען שאנע לאנג וואוירדע נעפּלינדערטע אינד אין דען קעללערן אונגעהייעע דייכטהטיגע נעפּינדען. אים פּראנצאָזיטען לאנגע זאה מאן דיא אָפּטמאלדטען שאלס אינד זייגענען צייגע. דיא לעקעדטען קאָנפּעדטע אינד אייגענעמאכטען פּריכטע, נאלדענע אינד זילבערנע נעשירר, דען נאלאָ־צענדטען הייזאהטע; אבער אן פּלייט אינד בראָ־פּהלטע עס דאנגען. דיא רוסטטען בויען, שטאטט אין מאָסקוי פּיר נעלד אירע וואאדע לאָזעטטיטאנען. צעי־שטאָטען דיעע לייבען. עס וואר דען פּראנצאָזען ניכט מוגליך, אונד דאס בעוואָ נאפּאָרען. מיט דען רוסטען אונטערהאנדלונגען אנזוקנטטען. עס איזט דאס דער אלטע אדטע זאהן איינעס פּלישהיריס אין צישאנאי. דער בורשע, דער גאנגען אינגע בולדעט אזט אינד בראם אים שרייבען אינגע פערטגריפּ בעזיטצט. לעגטע וואָרט אין גע־שטאנדנס אב. אויף דיא פראגע, ווער אהם דען אייפּרוף דיקטיריט האבע, אנטוואָרטעטע ער ערזאך מיט דען וואָרטען: „אין הערר, דען איך גיכט קענגע.“ דער בורשע בעפּגרעט זיך אין דאס אינד דיא זשענדארמעריע אזט בעאייפּטראגט, נאך דעם טהאטער צו פאָרשען.

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(32־טע פאָרטזעטצונג.)

זא בראנגטע עס דען גאנצען 15. הער אינד דא, אבער אם 16. מאָרגענס ערהאב זיך איין העפּטיגער ווינד. מאכטע שרוג נין דיא לאָהע וויסטעלאן אינד דער שטורם פּיטשטע דיא פּלאטטס, דאס בינגען אייגער שטינדע דיא גאנצע אונגעטעסלליכע עבענע לאנגס דעם פּרוסטע נור איין פּיינטעער וואר. פּראטטעלנד וואלצטען זיך דיא פּייגוואָגען דורך דיא לוטט, אינד אימטער גאטטלכער וואָרדע דער שטורם דורך דיא פון דער הטצע אויסגע־דעגטע לוטט. קיינע בעשריבונג קאנן דאס גאטטליכע דעם שוינטעלס דאשטעללען.

דיטט פּראָאָס, קאָרטהאגאָס אינד יערוואלעמס צייטען האט מאן נכטס אנגלכס אנגעהען. „דיא וואוטה דער פּלאטטס,“ ואגט איין שריפּטטעללער, „דיא אנטטס דער פּלייהענדען. דיא וועהקלאגע דער פּערבראנגטען, דאס געבריל, געשריא, דאס טאָבען דער פּפּערד, יינדער, הונדע אינד לאטטען, דיא וויטהענד אינד ווייד אין דיא פּלאטטס הינין, אדער אייס דען פּלאטטען העריטטטיגע־טען; דאגי דיא פּיעטטיטע נעי דער פּלינדערע, דער מאָרד דיינבער, וועלכע שאאדען אין פּלייכטרינגען פּערפּאָלגטען אינד נעדערהענגען, שריען, פּגטטטע, נעוויאלבע מיט דען קאָלבען אינטטטיעפּטען. אדער דורך דאבער אינד פּגטטטע שאָטטען, אללדר דיעזער אטטטע, דיעזע נאטטה, דיעזע פּיטטיטע. אין מאָרד אינד צערטטטאָרענג זיך אייס־

נאפּאלען האטטע נעראָטטט. אין מאָסקוי אייס דען רוסטען נעזעטצע פּאָרטייבען צו קאָנגען. ער באָט איהנען אייך יטצטע פּרייגדען אן; אלעקאנדער אבער צאָג איהן דאטטע הין, בין דער וויטטע אאָר דער בולדעט אזט אינד בראָם אים שרייבען אינגע פּערטגריפּ בעזיטצט. לעגטע וואָרט אין גע־שטאנדנס אב. אויף דיא פראגע, ווער אהם דען אייפּרוף דיקטיריט האבע, אנטוואָרטעטע ער ערזאך מיט דען וואָרטען: „אין הערר, דען איך גיכט קענגע.“ דער בורשע בעפּגרעט זיך אין דאס אינד דיא זשענדארמעריע אזט בעאייפּטראגט, נאך דעם טהאטער צו פאָרשען.

---

* (שטאטיסטישעס אויס יערזאלעס) דיא הייזגע שטאדט וואָר אים יאהרע 1851 פון 23,324 מענשען בעוואָהנט; הייר פון וואָרען 12,556 מאהאמעדאנער, 7483 קריסטען אינד 3580 יודען. נאך דער נייעסטען שטאטיסטישען צוזאמענשטעללונג צאהלט עזוזאהרעם געגענוואָרטיג 35,000 אייוואָהנער אינד צוואר 20,000 יודען, 5600 מאהאמעדאנער (דיזעגע האבען אלזא שטארק אבגענאמען) אינד 9400 קריסטען.

* (יידישע ריבטער אין אונגארן) איינער אינזערער נ. דעזער מאכט אינס דאריך אייפּמערקואם, דאס אין פּעטראשענען יאהרע נאמענס דעאפּאדד אלדמאגן, אים ריכטער פינגערט. וויל זינד פיר דיזעגע נאכריכט דעכט דאנכבאר אינד פערגעגע־טען זיא מיט דער גייוויסס עבענפאללס אינטע־רעסאנטען נאכריכט. דאס אין באדטאפּוואָר, יערבעם צום וואהרבעגרקע וויקטאר אישטאצי גערהארט, עבענפאללס אין יידע שערריבטער, הערר יאזעף מאיער, אמטירט, דער זיך דורך זיין אויסבטיגעם אינד גערעכטעם פאהרגעהען דיא לעבע אינד אב־טונג דער גזאמטמטען בעפאלקערונג ערוואָר־בען האט.

* (נאכוועהען דער יאנקי־אפּאר.) דיא בעפּאדערונג דעם גענעראלס יאנקי אינד דיא פּענוואָיזונג דעם לאנדעס קאממאנדירענדען ערעלס הייס־דוולאי האט אין פּגיפּסריכען. עבענזא וויא אין נאנין אונ־נאר, גראסע אייפּרענונג הערפאָרגערופען. דאדד האט זיך ערזאך אין נאכשפּיעל צו דעזער אפּפאר ערגאיגנגע, פון אייללעם וויד ערבט הויטע פערגע־טען. וויד עס גערארע געפּטערן אין בריטיגעם עגדע נאהם. דער אין פּגיפּסריכען שטאצאנדיטע דיטנאנט כריסטען נאהם דיינעריעיט פאר־טריא פיר אנסקי. דער קאמטאפּס־וויצע־נאמטר אינד רעזעריוו־אפּפיציער הערבערט. דער דיעזע אייסערונג הארטע, בעטופּפטע דען לייט־

לאוע דע וואוטה דער מענשען, גלייכואם אים בינדע מיט דעם פּרכטבארסטען עלעמענט — ווערך איין בילד דעם עגטשטעענס אינד גייוויגנס!“ פּיעדע פּראנצאָזען פערבראנ־טען וואָרענד דער פלינדערונג, ווייל דיא זיך דיא בעגגנענדען נכטס הערוויפּפינדען קאָנגען. נא־אלזאן ערבכם מוסטע דיא שארט פּעללאפּפען אינד קאָנגטע זיך נור נאך מיט נאפּפער מיתע אינד נעפאהר דורך דיא בעגגנענדען נאלקען אייגען וויגע באהנען. עדטס נאכדעם זיך דער בראנד עטוואס נעלעגט האטטע, קעהרטע ער נאך דעם קרעמל, דעם פּאלאטס דער אלטען צארען, צוריק, פּאטס אללע דיא הערלילכען פּאלאטטע, דיא ייטגען קירכען מיט אירען נאלדבלישצענדען טהירמען, דיא קאָטס־בארען אמסלוגנגען אנקען אין אשע; נור אין קלייגער דעטס דער שארט בליעב שטעהען. דער פּירטטערליכע בראנד וואהרטע בין צום 21; דאנן עדטס פּרלאָש ער נאך אינד נאך, ווייל עס אן שטאפּפ פערלעטע. פּיעצעדען שאנע לאנג וואוירדע נעפּלינדערטע אינד אין דען קעללערן אונגעהייעע דייכטהטיגע נעפּינדען. אים פּראנצאָזיטען לאנגע זאה מאן דיא אָפּטמאלדטען שאלס אינד זייגענען צייגע. דיא לעקעדטען קאָנפּעדטע אינד אייגענעמאכטען פּריכטע, נאלדענע אינד זילבערנע נעשירר, דען נאלאָ־צענדטען הייזאהטע; אבער אן פּלייט אינד בראָ־פּהלטע עס דאנגען. דיא רוסטטען בויען, שטאטט אין מאָסקוי פּיר נעלד אירע וואאדע לאָזעטטיטאנען. צעי־שטאָטען דיעע לייבען. עס וואר דען פּראנצאָזען ניכט מוגליך, אונד דאס בעוואָ נאפּאָרען. מיט דען רוסטען אונטערהאנדלונגען אנזוקנטטען.